

นางปรีดีพินท์, คมพร, ๒๕๐๔

บทละคร

๒๔๗๐

เรื่อง ชูโชค

(หมากพระญาารจนา สำหรับ ถกรโดยเวียง)

ร. ศ. ๑๓๓

โรงพิมพ์สุวรรณการ จำรูญ

โดยหอ

895.011.2

เลขหมู่

262.118

เลขทะเบียน

ว. ๑๑ ม. ๘๓๕

ณ. ๑๙๒

บทละคร ร้อง เรื่อง ชูไชค
(หมากพญา รจนา สำหรับละคร ใญ่เจียง ร.ศ. ๑๓๑)
ตัวละคร

- ๑ ชุนชักรวิบาล (นำ) นายโรง อายุ ๕๕ รัก
สัตย์ ขยัน และฉลาด
- ๒ หลวงประจันต์บรรารักษ์ พระรอง อายุ ๔๘ ฉลาด
อย่างคนหัวเมือง
- ๓ พระยาบันทึร ช่างบิดาเฉย อายุ ๖๒ ฉลาด
และมีความรู้
- ๔ หลวงเพกขาว อัครวิเศษ อายุ ๖๗ ฉลาดโกง ๆ
คดบ่ แกล้ง

๕ พว นาง เอก ชาย ๒๖ ฉลาดและใจดี

๖ เณย นาง รong ชาย ๓๙ ฉลาดและมี ความรู้

๗ ยาย แว้ง เมียตุงเพก ชาย ๕๘ ปาก มาก ขอดฉลาด

ยังมี พวก ชุน นาง ทนาย บ่าว ผู้ชาย และ
ราชครู ชาย หญิง เด็ก ผู้ใหญ่ เดิน ถนน และ ตำรวจ
พลตระเวน

ชุดที่ ๓ (หอยกิน) ฉาก ถนน หลวง คิ้ว นคร
มี ราชครู เดิน ไป มา แดตุงเพกกับ ยาย แว้ง

ไทย เห็น ๑ (เพก) ลง มา จาก, เมือง
เห็น, เพชระ รวย หลง เชื้อ ยาย, ได้ หอย, วัด ห้วย

กั๊ กั๊ ห้วยไป, ใจ ใหญ่, สัน ใต้ พง เงิน

หมด กุญ, กิน เจิง, ออก เม่ง กุ หอย โรง คำ, จำ จัง,

ชูชีพ

๓

ด. กว้าง เหม่ง ออก ย่อง เซ่ง, ตา ปัดน, ซ้ำ กิน หู
 หมด เข้า ของ, ค้อง จำ น้า, โส่ย ทำ ญ เพราะ ยาย
 ครู, แว้ง เวง, เบ่ง ตะ เื้อง (แว้ง) แก่ ทาง เอง,
 เก้ง เอง, เขยง โยยด เลื้อก มา โทษ, ฝับ ๆ, ซ้ำ รับ
 เต็ง หดง พ้อ ไม้, โถด เซด, ฤทธิ เบา เต็ง จัง
 ค้อง เจ้ง, ตี ไม้, ไม่ ชำนาญ (เพก) ทำน เขา อ้อย,
 ครง ซ้อ, ตี ม้อ เป็ก แดวก ก็ เค็ก, หมบ หมบ, มื้อ จับ
 มาน เื่อง เห็น ตี, ตี ไม้, ว่า ได้ การ ตะ มา พาด,
 ซ้ำ, ตี ไม่ เปน (แว้ง) มี คำ ๆ, แดง ๆ, แดง
 เนอ ตัว แก่ ซิ จัว, ไป จำ น้า, จึง ทำ เขญ เขา
 ไหน ซ้อ, กิน เต่า, เขา เข้า เย็น ยัง จะ เผ่น, รกไฟ,
 ไป ถึง เมือง ยัง คำ เข้า, ห้อง แดว, ที่ แก้ว พัก อี
 หาดาน รัก, นัง พวา, คง หน้า เหลือง หอม เพื่อ เรือ,

๕

หอยก้น

เพื่อเจ้า, มาเจอ เคื่อง ไม่ได้เรื่อง, ไหยกเหยก,

ตา เพกเคอะ (เพก) ลง มากรุง, มุ่ง แดง,

ใช้แทง หอย มุ่งจะ รวย, ด้วย หาดาน, ความให้เจอะ

เข่าว่ามัน, ไต้ ตี, มั่ง มี เยอะ คอยดู เกอะ, ยาย

แว้ง, ถ้า แฉ้ง กู (แว้ง) เขยหน้า หน้า, อ้าย บ่า,

ทำ ผิดอย่าง จะวิ่ง เต้น, เป็น ชุนนาง, ซ้ำ คดาง อยู่

ฉากรัฐ, มัน ไม่มี, นิความรู้ วังเที่ยวคู่, ตาม

ทบม, คดงม งาย ๗ ๑๖ คำ เจรจา (เถียง

กัน แรงขึ้น จน ถึงคำ ทอ คน รุมดู หัว ร้อ กัน ฮ่าๆ

ตา ดู ได้สติ ห้าม ยายแว้ง ยิ่งเอาใหญ่ ตาอธิบาย

ว่าเขา เป็น เศรษฐี ยัง ได้มี หนังสือ ถึง ตัว แต่จะ

เป็น ชุน นาง หรือ ไม่ก็ ตามที่ มั่ง มี แดง เป็น พังได้

ยายเพี้ย ไม่เชื่อ ตะบัน ว่า ตาคิด ถูก แต่เรื่อง นั้น

ชูโชค

๕

อย่าง เดียว แด เห็น ชอบ กต   ขณะนั้น ชุน อักขราภิบาล
มี ผู้คน ตาม พรุ เดิน มา   เห็น คน ชำ ๆ ยาย กะตา
เตลาะ กัน ก็ หยด ดุ   ตา เหลือบ เห็น ตก ค้าง ดักขิณ ยาย
ยาย ก็ ตก ค้าง ร้อง อ้าย บ่า ๆ   ตา กระ ชิบ ถาม เขา
ว่า ใคร   เขา ว่า นั้น แด ท่าน ชุน บาด มหา เศรษฐี ละ
คา ดุด ยาย แว เข้า ไป
เห็น ล้อ   ๐   (เพก)   ดุ เทียว ถาม, ตาม
ตัว, ทัว บาง กอก   เข้า ทุก กรอก, ทุก ถนณ, คั่น ใจ
หาย   เป็น กระไร, ไม่ กระ แหะ, ระคะ ระคาย   ดุ ก็
บ้าย, ตาม วุ่น, ตาม บุญ กรรม   ขอ บุญ ช่วย, หวย
กิน, เกิด ดัน งาน   มา พบ หาดาน, เคย ทน, อุประถัมภ์
ดุ ดีใจ, กว่า ไ้, เพ็ชร ทอง คำ   ใจ น้า จำ, ดุ ไ้,
ใหม่ ถ้า คา   (ชุน)   แด เคา คัด, ผิด ตัว, ละ รว

เฮ้ย ไม่รู้จัก, แก เลย, นี่ ดุง ขา (แว้ง) ไร่ พัด

พราก, จากบ้าน, นาน นี่ น้ำ นั้น และตา, เพก ยังใจ,

นี่ ยายแว้ง (ซุน) ตา อะไร, ยาย อะไร, ไม่รู้

จัก ๆ แก ตัก, เคี้ยว, ๆ ดับ แกดัง ๆ แก

เมา, เหล้า แอ้, ตา แดแดง เขอ แก แหง, ตัว อะไร

จึง ได้ กิน (เพก) ข้าง เกอะ พ่อ, ขอ มุ่ง, ดู

ดู เกิด พ่ออย่าเกิด, กัง ขา, คลั่งน้ำบั้น (ซุน) ทำ

หน้า บุต, พุดเล่น, ไม่เป็น ชัน ทำ จะ ชิน, ขอ ทาน,

อ้าง หลาน ดุง ๓ ๑๐ คำ เจรจา (ตา ยาย

ก็ ยืน ถ้าง ซุน อักขรภินาต ไม่รู้จัก เลย ว่า

ไม่เคย มี ดุง พร้อ ข่า ดุง ว่า หลานเขยผัว พว

ท่าน ซุน ก็ ว่า ยัง ไม่ เคย มี เมีย คน ตาม ก็ พา กัน

ชูโชค

๗

หัว ร้อ เขาะ ว่า บ้า บ้าง ชู เมาม้าง โกง ดักเค้า บ้าง
คา ฟัน ตี แต่ ยาย โกรธ ตุ่ม ตุ่ม ของ ตำ เด็ก เคย ยืม เงิน
คา ว่า ท่าน ไซ้ แล้ว นี่ ท่าน ชน และ พวก ยิง หัว เรา
ส่นกพอ แล้ว ว่า เสีย เวลา ชวน พวก พอง บ่าว ไพร
ว่า ปี่ เถอะ คา เรียก เท่า ไร ก็ ไม่ รอ ยาย เข้า
ไป หนึ่งว บ่าว ก็ ดุด ได้ บ่าว พวก กัน ล้อ ยิง
โสรใหญ่)

ศรี สุตา ๑ (แว้ง) ฉะ ๆ ฉา, ฉ้าย บ้า,
ท ของ หอง ไล่ ถุง น่อง, รอง หน่อ, ตะป้อ ยุ่ง ทั้ง
ง บ้า, ไม่ รู้ จัก, เดี๋ยว ยัก พุง อยาก กระทุ้ง, ให้ ต้ม,
ส่มระยา (เพก) เถอะ ๆ น้า, ย่า บ้า, พัง ขำ
ก่อน เรา ต้อง ย้อน, ตี คอ, พด ยัก คำ เขา คง

๘

หอย กิน

ชาย, ยาย แว้ง, จึง แก้ง ทำ เรา แอบ คดดำ, ถูก ช้อง,
ปรอง ดอง วัน (แว้ง) มัน หัว สูง, ยง ยาง, กตาง
น้ำ เปรี๊ยะ เห็นเรา เพี้ยบ, ยาก จน, พิกัด ชัน ก็ ด
ถูก, จะ ไป ผูก, รัก กระมัน คิด เรือง นน, ให้ ตำแว้ง, ชัด
เขา ไย ๗ ๖ คำ เจรจา (คน ด้อย ชำๆ
ยาย ยิ่ง เพ้อ ตาก็ หำม คน ด้อย ยาย ๆ โกรธ ห
น้ำเมื่อ เขา ชำ ก็ พอ)

บีด ม่าน

ชุด ที่ ๒

(คั่น รน)

ฉาก ใน หอ นั้ ดัก ขุน อัคราภิบาล

ตัว ถกร มี ทนาย ยื่น ดุ แด จัด หั้ชง อยู่ ดุ เพก แต้

ชูโชค

๘

ตัว เป็น ผู้ ต่ จอม ปฐม ย่อง เข้า มา ให้ ยาย กัด บั
ไป ยื่น นชก ประ ตู)

ตลก หัว เรา ๑ (เพก) เอ็ง อยู่ ข้าง ,
นอก ก่อน , ผ่อน ให้ ดี ข้า จะ ตี , คอ พบ , ประ จบ
ใหญ่ เหมาะ ท่วง ที , ยาย รี่ , มา ข้าง ใน วาง ถ้า ให้ ,
ส้ม ยศ , จิ้ง งด งาม มัน บ้าย ยอ , ข้า จะ ยอ , ให้ คอ หด
มัน บ้าย ศ , ข้า จะ กัด , ให้ หมด ต้าม มัน เข้ม เหนือ ,
ข้า จะ เพื้อ , ให้ พตาม ๆ จน ส้ม ความ , เจตนา , ยาย
อย่า เกรง (แวง) ไม่ ต้อง ส่อน , ยอน หู , ข้า รู้
หรรอก กัด บั จะ บอก , แก อิก หนา , อย่า เขยง ไล่ ถู
น้อง , รอง เท้า , ก้าว ประ เสง วาง ตัว ให้ , ส้ม เพลง ,
หนา เพก เว้ย ๒ คำ เจริญ (จับ ประ ตู
ยาย แอบ มอง ตามอง หา คน เห็น ว่า ก ก็ กวัก มือ

เรียก มา เห็น แต่ง ตัว ด้วย ตาม ว่า “ท่าน ชุน ฟ้าคุณ
อยู่ใหม่ รบรับ ?” บ่าว บอก ว่า เป็น บ่าว ท่าน อยู่
ตา ขอด ว่า แก เป็น ดุจ จะ มา หา เขา ขอ ท้า ศตา
ไม่ ใคร เข้า ใจ เลย วาน ให้ บ่าว เขียน ให้ บ่าว เขียน
ให้ นั้น แล้ว เข้า ไป ข้าง ใน ตา เพก ตัน ย่อง ดู ของ ตั้ง แต่ง
ตั้ง บ่น ว่า “มัน ทำ อย่าง ไ้ จึง รวย เร็ว นึก หนอ” เคย
บ่าว ออก มา เขา บุรี หน้า ซา ออก มา ให้ ว่า กราบ เรียน แล้ว
ตั้ง ครุ ชุน อีก ขวา แต่ง ตัว งาม เยี่ยม ออก มา หวัง ว่า “อ้อ
อ้าย ตา บ้า หอย กิน นั้น เอง”)

ฝรั่ง ควง ตัด ๑ (ชุน) มี ธุระ, อะไร ะ,
ตา ชถึง แต่ง ตัว ตั้ง, งาม แด้, เลี้ยว แก เอ้ย (เพก
ได้ บ่าว ออก ไป ก่อน) พ่อ บ้า พ่อ บ้า, อย่า ชัก, เหลว
หนัก เลย รวด กระ ดุจ, ไม่ เคย, คำน เคย มา (ชุน)

ชูโชค

๑๓

แต่เกิด มา, ข้า ไม่เคย, เคย มี ดุจ พ่อ บ้า แม่, แก
ฟุ้ง, ยุ่ง เทียว หนา ชื่อ ตัว ข้า, คน ละ คำ, ผิด คำว่า
ทั้ง บรรดา, คักดี ดังด, เปน ชุน นาง (เพก) ขอโทษ
หลาน, นาน ลำเหนียก, เคย เรี่ยก บ้า ก็ ติดปาก, ดุจ
มา, พ่อ ย่า หมาง พ่อ มั่ง มี, ศรี ดัง, เลี้ย ทุก ทาง
ทำ ช่าง ๆ, คุ ๆ, ว่า คุ เต่า ไม่ ไซ่ หลาน, ตัว ดอก,
ไม่ หลอก เคย เปน หลาน เขย, ผัว พว, ไซ่ บ้า
เหมา (ชุน) ข้า ไม่เคย, มี เมีย, แก เลี้ย เค้า
ดัก คอ เปด้า, เมากระ มั่ง, คดั่ง ตะ แก (เพก) ดุจ
เคย ให้, ยืม เงิน, ไซ่ เงิน เลื่อ บ้า ไซ่ คั้น, คั้น เพอ,
ไป ได้ แห ไม่ แปลก เคย, ดุจ เขย, พ่อ แท้ ๆ จะ อาย
แก่, ใคร นี้, ไม่ มี ใคร (ชุน) หลาน เขย ใคร,
ฟัง ไป, มัน วิวahi บุตรี พระ ยา, บัณ ทูร, กระจุก

ใหญ่ (เพก) เมียยังอยู่, จุ่มัน, อันต์ใจ

พ่อบ้า ไม่, เวทนา, พวาเลย ๗ ๑๒ คำ เจรจา

(ท่าน ขุนเบ็ด ไม่รู้จัก ครั้นเพกคุยถึง เรื่องพว

หนัก ก็ เซ็น สักอัน ใจ หุดุด ออก มาว่า พวาทาย

แต่นี้ คาเพกเถียงว่า ยัง อยู่ดง มา บาง กอกด้วย

เข้าห้อง แวดอยู่ จะพามา หากก็ หวย กิน ไม่มี อัฐให้คำวถ

เจ็กเดิน ไม่ไหวผอม ทรอม ใจ ท่าน ขุนว่าตง เพก มี

จดหมาย ทง ไปรสนัย มาบอกเอง ว่าตายแล้ว ยัง

ได้ส่งเงิน ไปให้ช่วยเผา ๓ ซึ่ง เมื่อ ๔-๕ ปีมาแล้ว

คาเพก บอกว่าไม่เคยปลดหาคาน นอกจาก ครัง นั้น ครังเดียว

ด้วย ถูกเจ้า นักรม จึง หลอก ว่า ตาย ที่จริง ยัง อยู่

จะให้มาหา หรือ ยาย มอของ พัง ร้องถาม มาว่า รับ

แล้วๆ คาว่าสือ กวัก มือ เรียบก ยายเข้า มาช่วย

Ques

ช่อน อารมย์   ๑   (ชุน)   ดุง บ้า นะ, มี ขุระ,
 อะไร ประสงค์   จึง ได้ ดง, มา ง่า น, หา หาด น เขย
 (เพก)   เพราะ จน ยาก, ถ้า มาก ใจ, กระไร เลย   หมาย
 มา เข้อย, พัง พา, หาด น การ ญ   หอย ก็ กิน, สัน กระ เป้า,
 เพราะ เข้า ออก   ซ้ำ เจ้า หลอก, มิใช่ หาด น, วรรณ
 วุ่น   ดุง ดง ดำ ร, หาด น พวา, หึง ทาร ญ   ไม่มี ทุน,
 เปน ด้ เบียง, เลี้ยง ชี วิค   (ชุน)   จะ ให้ ยี่, สิบ
 ชั่ง, ใน ครอง น   ทั้ง จะ ให้, เงิน ๒, ไม่ มี บิด   มี ตะ
 ถ้าม, สิบ ชั่ง, ส้ม ดัง คิค   แต่ ต้อง บิด, ความ เก้า,
 ถ้าว พวา   ทั้ง ดุง บ้า, กับ พวา, รับ ดา รุด   กตัม
 ไป ชุก, ระคิษฐ์, ส้ม คิค ข้า   อยู่ เมือง เหนอ, เขอ

๑๔

คืน รน

คำ, ย่ำ ซ้ำ มา ให้เห็นหน้า, อีก ครั้ง, โต้ง ดัง ไป
เมื่อ ถึง อัครดิษฐ์, มิด ชิด มั่น ตาม สิบ ชั่ง, ทำ
ขวัญ, หลาน จะ ให้ เพราะ ได้ ขอ, คุณ เณตย, เคย ๆ
ไป สัญญา ไม่, มี มั่น, หมด ภรรยา (เพก)
ได้ ๆ, ตาม ใจ, หลาน ทุก ข้อ ขอ แต่ พอ, เคียง
กาย, ไป ภาย หน้า (แว้ง) เกิด เต็ม เปน, ตาม
สิบ, หยิบ เงิน มา ให้ บัว เห็น, เปน ท่า, จะ ถา เทียว ๒
๑๒ คำ เจริญ (ท่าน ขุน รับ ไป หยิบ เงิน กระดาษ มา
ให้ เอา สัญญา ให้ พา พา ไป ใน รถ เข้า พุ่ง นั เทียว ดุ
บ่า ก็ รับ มั่น คง แล้ว ชิด ยอด พรรณา ถึง พา ให้ นำ ส่ง สรร
ลง ท้าย จะ แตะ อีก ขุน รับ ว่า ถึง อัครดิษฐ์ จะ ให้ อีก ๓๐
ชั่ง แต่ ค่อย ไป จะ ให้ ประจำ ปี ถ้า ไม่ ให้ ๆ ลง มา
โครม ๆ เขา ประทับ ทูท ว่า ได้ ปฏิญาณ ค่อย พระ ยา

ชูโชค

๓๕

มันทร ว่า ไม่ มี ภรรยา ขณะ นั้น บ่าว มาบอก เจ้าคุณ
บ้าน ตึก กับ คุณ นามมา ท่าน ชุน กำชับ บ่าว ให้ รับ
ให้ ตายาย ไป เลี้ยง ตัว รับ ออก ไป รับ ตายาย ไม่
ไคว่ ไป เกือบ ถึง ต้อง จุดจิ้ง ไป พอ ตายาย ลง ตัว ท่าน
ชุน ก็ เชิญ พระยา มันทร เข้า มา กับ คุณ เณย

หงุด หงิด ๑ (พระยา) โดกระฉูด, ท่าน

หา, ฤกษ์ พา สม ที่ สาม พฤษ, ภาคม, ฤกษ์ เดี่ยว
ฤกษ์ ดี ครน, มิ่ง ขวัญ, มี วัน เดี่ยว ครน จะ เห็น ยว,
หน่วง ไว้, ก็ ไม่ ควร (ชุน) ดี ชัด ๆ, โปรด จัก,
นัด วิภาห ใน เดือน หน้า, ที่ สาม, ถึง ยาม ด่วน ยัง อีก
สอง, วก ดู, ไม่ สู้ จวน แต่ การ ทง, น ส่วน, แต่
เมตตา ๒ ๔ คำ เจริญ (เณย ขาย เจ้า
คุณ หวัง ว่า ไป ห้าง ก็ แวะ มา เยี่ยม รับ ประทาน

๑๖

คืน รน

น้ำ ทำ แล้วก็ ดา ไป บ่าว มา บอก ว่า ตา นั้น กลับ
มาอีก ท่าน ขุน รำ คาม จำ ให้ ไป ตาม เข้า มา ได้
บ่าว ไป)

กระทอง (ขุน) ไหน ตัญญา, ว่าไม่ มา, เห็น
หน้าอีก ขย่ำ พุด พดิก, แผลง พิรุณ, เปน มุสา (เพก)
ข้า จะ ไป, ยาย ไม่, ไป นิหน้า จน ใจ ข้า, จึง มา, หวัง
หา ฤา คำ เข้า บ้าน, ตัญญา, ห้า ปีนับ จะ ถูก
ปรับ, ฉิบ หาย, ไป ได้ ฤา ทั้ง จะ ไป, ปาก น้ำ, สัก ตาม
มือ ข้า ก็ ยอ, ให้ ไป, ยาย ไม่ ขอ (ขุน) เรื่อง
เข้า บ้าน, หลาน รัน, คับ ถึง วด (เพก) แก่ คืน รน,
มิด ตะกุด, พุด เท่อ ๆ เกิด พ่อ บ่า, ช่วย ว่า, เกิด ข้า
เพื่อ แก่ อย่าง เก่า, เผา ตะเมอ, เท่อ ตะมัน ข
๖ คำ เจรจา (ท่าน ขุน ให้ เขียว บ้า มา ลง ว่า จะ

ชูโชค

๓๗

ไป ปากน้ำแต่เช้า ถ้างั้น กลับ จาก ปากน้ำเชิญ มา
ก็ว่าจะ ไป อยู่ ตาม วันบ้านญาติ และ รับรู้ก็จะให้
เรียกรายสร้างกาญจน์ เบี้ยบุญ ขัด เงิน ทั้งบ้านที่เช่า
เขาจะเอา ๑๕ ชั่ง ท่านขุนถามถึงที่พักแต่หยิบ
เงินมาให้อีก ๒๐ ชั่ง ดูกว่า ถ้างั้น เห็น จะโล่ง กลับ จาก
ปากน้ำ จะให้ ยาย กลับ ที่เคยอยู่ ถ้า ไม่ ยอม จะ พามา
ท่านขุนว่า พวว่า อย่างไร ดูกว่า แก มีดีว่า ตาม พ่อ
ได้ความว่า เจ้าน้ำตายเสียแล้ว แม้ร้องให้ ไม่กิน
เข้าปทาน้ำสังสาร ท่านขุนดูทวนใจ สังสาร ดูกว่า ก็ ไป
บิณฑามาน้ำเวลา เมื่อ เบ็ดมีขุน อัครา)

แขก หน้า ๑ (ขุน) ดิฉัน ปีกว่า, น้ำ ทุพล,
จน เต็ม ที่ ทำ กุศล, เมือง เห็นขอ, เหลือ ขยัน วิชา ไร่

ดุง, เพก อยู่, ตู กัด ฝน ^๔ จึ่ง ได้ กั้น, กับ พว, ประดำ รัก
 จำ ด้วย อย่าง, นาง กระเห่น, เพอ บ้าน นอก ^๕ แต่ ดุง
 น้ำ, น้ำ ออก, อากา หนัก ^๖ เขา แค เค็ม, เต็ม และ, และ
 เงิน หนัก ^๗ คอย แค ดัก, วัน เน้ง, เร่ง ขอ ยืม ^๘ พระ ชะ
 ไมย, ชน ^๙ ไป, ราช การ ^{๑๐} ฝาก ตัว ท่าน, เมตตา, จน น้ำ
 บัด ^{๑๑} ตาม ลง มา, บาง กอก, บ้าน นอก ดิม ^{๑๒} โชค
 เหมือน พม, ทอ น้ำ, ชะตา พู ^{๑๓} วิอะไร, ได้ อุดม, หมด
 ล้ม เหตุ ^{๑๔} จน เป็น เศรษฐี, ฐิ คนอง, เงิน ทอง อู้ ^{๑๕} ผูก ม่อน
 ผูก, ภาษี, มี ความ รู้ ^{๑๖} ผด โชค ฐ, มี บุญ, เป็น ชุน นาง
 ดุง เพก จด, หมายถึง, พว ม้วย ^{๑๗} ตั้ง เงิน ช่วย, ๓ ชั่ง,
 กำถ้ง หมาย ^{๑๘} ครัน ตัว เปด่า, เหงา จิตร, คิต ระคาง ^{๑๙} เป็น
 บุญ สร้าง, คุณ เณดย, เคย คู้ กั้น ^{๒๐} พอ ขด ภาตว์, รัก เชอ,
 เจ้า ประจบ ^{๒๑} หดอง ไตรยภพ, เพ็ช ม้วย, ช่วย ให้ มัน

ชูโชค

๓๗

เจ้าคุณ บัณ, ทุร บิดา, เมตตา ครั้น ส้ม มิ่ง ขวัญ,
จน กระชั้น, วัน วิภาห์ จึง รู้ข่าว, ดาว เหนือ, เหลือ วิศก
ตุงโก หก, ไม่ตาย, ร้าย หนักหนา ต้อง ออก ทน, เขา
บุญ, เวทนา ขับ พว, กลับ ไป, เสีย ให้ พัน ๗

๓๘ คำ เจริญ (บ่าว ส่งจดหมาย ให้ อ่าน ทราบ ว่า
ตุงเพก ขอ เงิน ร้อย ห้าสิบ ชั่ง ด้วย ยาย แวง คลั่ง ไป
ซื้อ ทัพ ทิม พม่า ไว้ ท่าน ชุน ชัด)

กระบอก ๑ (ชุน) อาการ ยุ่ง, ตุง เพก,
โหยก เหยก เป็น จะ รีด เงิน, ไม่เซา, เรา จะ ปั่น เกิด
ไป หา, พว ถอบ, จะ ชอบ ภด เจ้า เปน คน, รัก น้ำ,
มา แต่ ไร พุด ช้าง, แด่ ดง กิจ, คิ ด นำ พว ชวน
พว, มา ถ้อน, คับ ร้อน ได้ ถึง จะ เสีย, เบี้ย นำ รุง,
นำ ม่ง ใจ เลี้ยง เจ้า ไว้, เปน ญาติ, ขาด ภรรยา ๗

๔ คำ เจริญ (จึง ไทเรช ถึงถึงว่า ให้ตัว เอง ลง
มาพูดจากัน ว่ารู้ตำบลโรง แถวที่เข้า อยู่ จำไป
คำวันนั้นถ้า พว ไม่ตาย คงพูด ไกล่ เกลี่ย ได้ ถ้าตาย
ก็จะได้รับ)

มอญ ดูดาว ๑ (ถูก คู้) ขุน อัครว, หน้า
ม้าน, รัคาญ หลาย ครอง อนุาย, ยิง ยุ่ง, กับ ถึง บ้า
จะว่ายน้า, หาดะเข้, เล่พูดจา พวพว, มา ไว้, ใน
เงอม มื่อ ๒ คำ เจริญ (ตั้ง บ่าว ไป หยิบ
หมวก ไม่ท้าว บอก ให้เอา รก ยนต์ ออก บ่าว ไป แล้ว
ก็ ถอน ใจ กระ ทับ ทาว)

ชูโชค

๒๓

ชุดที่ ๓

(ชนรัง) ฉากในโรงแถวพวช้อยู่ยามราตรีโฉม
พรไฉน คดีนคร มีพว นังเคว

ถอน ลมธ ๑ (พว) คิดขึ้น มา น้า ชนารณ,
หนอชาตินี้ รัก ล้าม, น้า ลอย, กั่มวย หอ ลุงก็
น้า, น้าก็โดม, คอย โฉม ยอ ชนจะ กิน, แต่ ละ มอ,
หรืออยาก แค้น ดูเถิด ไป, ไหน มี รู้, ทง อยู่ ห้อง ไร่
พวก พ้อง, ระงัง ตัว, น้า กัด แค้น ชวน ให้ กัด, วั
คำ, ไป ตาม แขน ลุง น้า แฟน, ผัด ผัด, ไป ไหน นิบ ๓
๕ คำ เจรจา (ปรัญ ทุกข ถึง ตัว ขณะนั้น เสียง รก
ยนต์ มา ชน อักษร ย่อง เข้า มา มอง)

ประเทศ ๑ (ชน) ไฟก็ มีด, ตัด คอ, หรือ
ผิด ห้อง เจ้า ของ ร้อง, ชะ โหม ยกะ มัง, ยัง คืบ ๆ เหว

เหมือนคน, บ่น อับ, เลี้ยง ชับ ชับ ค่อยๆ หีบ, ชิด
ไฟ, ชิดไฟ มอ ๒ คำ เจรจา (เห็น คน นิ่ง
ก็ ชิด ๆ ไฟ เห็น โคม ก็ ไป ไฟ สว่าง แล้ว ตรง เข้าไป)

ค่อย หม้อ ๑ (ถูก คู้) ล้าง พว, เหลือบ มา,
เห็น ต้ม นึก ว่า ฝั, ตัว ตัน, หวน ลมของ ต้อง มอ บิด,
หน้า เจ้า, กระ เล้า ร้อง ประเดี้ยว ทอง, คาถา คาถา, แผ่น
ล่อน บุญ ๒ คำ เจรจา (ขุน อัครวรา คาค ว่า พว
จ้อง ดู เจ้า ก็ ตัว ตัน นึก ว่า ฝั เดี้ยว ดู เดี้ยว บิด หน้า
ขุน ว่า พว ก็ คดถึง เจ้า ชับ เขา ฝั คดุม หัว ตัว ตัน)

มอญ ชม จันทร ๑ (ขุน) พว แท้ ๆ, แน่ใจ,
ใช้ ใครอื่น ยาม ล่อน, อรา เดี้ยว, หง เดี้ยว ฌุน เชื้อบา
คาย, หมาย พิ, ฝั ทารุณ เจ้า จัง วุ่น, คดุม หัว, กัดว เลี้ยว
งอม ใช้ จาก พิ, ลีบ ฝั, ลี หน้า ฝัค ยม ไป นิด, เสรว่า

หน้อย, จอก กร้อย ผอม (ลูกคู่) คิด ความ หดง, ทดง
 หวด, จวน จะ ยอม คั้น ถนอม, พว นื่อง, อยู่ ครองกัน ฯ

๔ คำ เจริญ (เรียกพวๆ) บ่านะไม่ใช่ผีดอก ได้
 เรื่อง ให้ฟัง พว ค่อยๆ เปิด หน้า แล้ว ก็ มีต ยัง ไม่
 เชื้อ ว่าผี รำไป ชุน ปลดอบว่า พอ สงไสย ก็ อยู่ล้า หมา
 เยี่ยม เข้า โกลด์ เจ้า ร้อง กรวด หัน ยัง หดง นึก ว่าผี
 ครัน ร้อง ให้ ไซๆ ทอด เนื้อ ทอด ตัว ผวามาจะ
 กอด แล้ว ยัง ใจซงก ถอย ชด ตัว เทบ พัน ทบ ออก ชก หัว
 ร้อง ให้ ชุน เข้า โกลด์ ก็ โบก มือ ได้ กระเถิด หัน ว่า ช้ายตุง
 บอก ว่า ตาย มา ๖ ปี แล้ว แล้ว ก็ ร้อง ให้ อีก)

ฉงน ๑ (ชุน) พี่ ผิด แล้ว, แก้ว ตา, พว เข้ม
 พี่ จะ เคย, ถวง หมิง, เลี้ย มิ่ง ขวัญ จึ่ง ฝน ใจ, ให้ ปลด,
 พี่ คด ครัน เมื่อ สดง ว่า น, มานี้, ว่า พี่ ตาย เพราะ พี่ ม่า, ม่า

เพื่อ, เพื่อ ต้มบด   เข็ม กำ หนัด, ถูก พระยา, ชด่า หมาย
 ดั้น พว, เพือน ยาก, คิด หลาก ร้าย   จึง อูบ, บอกมา ให้
 มาตวง (พว) มัน บอกว่า มา คาย, มา หลาย ปี   แต่
 อยู่ ที่, เมือง เหนือ, โย้ย เหลือ ห่วง   วา รั้ง ให้, หลาย เตือน,
 อิด เอือน ทรวง   มี ได้ ดั่ง, หมาย, ว่า คาย แท้ (ขุน)
 เกิด เทวัญ, มัน ดาน, จัน ทาด ยบ   เหมือน พี่ ชุบ, ตัว ใหม่,
 มา โกธ แม่   เมีย พี่ ขอ, พี่ มิ ขอ, จะ วอแว ขอ ประนอม,
 กนอม แต่, แม่ พว ๗   คำ เจรจา (พว ยัง ทอด ตัว
 ทบ ออก ชก หัว รั้ง ให้ ใหญ่   ผัว เข้า โกธ ก็ ผลัก ได้)

ได้ ๑ (ขุน) ควร โกรธ แท้, แต่ โกรธ, ขอโทษ แล้ว
 ควร จะ แฉว, พิโรธ ไซ้, ยก โทษ   อยู่ กับ พี่, เกิด ไม่ มี,
 ภรรยา   เชื้อ วาจา, พี่ มั่ง, อย่า คด ไปถึง (พว) โธ
 รัก บำ, เหมือน ชั่ว, อย่า ทะเหี้ย   ถึง มี เมีย, ก็ ไม่ หึง,

ชั่งไปได้ (ขุน) ถ้างั้นพี่, ถูกต้อง, บัดนี้ของโย (พว)
 โสยพี่ไม่, ควร รคน, คนมี ควร ข ๕ คำ เจรจา (ขุนถูก
 ต้อง ผลัก แทะ ขอบ ออก ขก หัว ว่า ตัว เลี้ย คน เลี้ย แล้ว
 นึก ว่า ตาย ยาก จน ไม่มี คิน ถู บ้า ชัก ให้ หดง ประ
 จันต์ บรา รัช เปน เมียน้อย เขา แต่ไม่ ยอม ไป
 อยู่ บ้าน ถัด เมียน หดง เขา ๆ ส่ง เลี้ยง นี่ บ้า ชวน มา
 ก็ ถ้า เขา มา เคย มา โถด คิตอยู่ นี้ ขุน ตกลง สัก่อนใจ)
 คัต พ้อ ๑ (ขุน) ถึง มี ผัว, เลี้ย ตัว, กับ ผัว
 ใหม่ ก็มี ใช้, ชั่ว ทำ, โดย ลำ ค้วน นึก พี่ ตาย, หมด
 หมายถึง, ถนอม นวด ใคร เชิญ ชวน, ส่งวน พว, นำ จำ
 เปน ไม่ได้ ออย่า, เมียน บ้า, ถัด มา พบ มี ควร หดง,
 เลี้ยง ผัว, เพราะ ถัด เหมน แม้นไม่ ห่วง, หดง ประ
 จันต์, มัน กระเด็น ตัด จะ เต็ม, ตาม พี่ ขง, เขา นี่ คง คิน

(พวา) ไม่ไหว ไม่ไหว, ใจ กลั้มี่สอง ผัว พวา.กตัญ, บาบ
 กรรม, ถัด ทำ ฝ (ขุน) กระนั้น คิด, ไป เปน มิตร, จิตยัง
 ยืน ที่ ไม่ คั่น, มี เมีย, อย่า เสียใจ (พวา) ขอบพระ
 คุณ, กรุณา, พวา ชั่ว รู้ คัก ตัว, ดู หน้า, บำ ไม่ ไหว
 เกิด ขอบ, กอด ตั้ง, ส้ม หัวใจ แล้ว พวา, ตา ไม่, อยู่
 เปน คน ๖ คำ เจรจา (ยื่น ครอบ ครัว ใหญ่ ยัง ใจ
 ผวา เข้า กอด ท่าน ขุน เขา เคี้ยว ขบ เสีย สะใจ ท่าน
 ขุน ก็ ขบ แด กอด ส่อน ขวนไป อยู่ ด้วย กัน เกิด พวา
 ตั่ง อยู่ นาน แล้ว ถลา ไป คว่า มีด ร้อง พี่ บ่า ๆ ภาตะ
 ขุน โอด ไป แย้ง ไว้ เป็ด ของ ผัว จะ ผูก คอ บำ ปถำ แย้ง
 วัง วอน พวา ไม่ ยอม อยู่ ทำ เดียว ว่า กลับไป อยู่ กระ
 ประจันต์ ไม่ ไหว เมื่อ รู้ ว่า บำ ยัง เปน อยู่ ๆ กระ บำ ก็
 ไม่ ไหว ตัว ชั่ว เสีย แล้ว ขบ อยู่ กระ หดุม เล็ด)

มัง ไผ่ ๑ (พวา) เกิดชาติ หน้า,พวา คิด, อธิษ
ฐาน บุญ บัน ดาน,ส้ม ส้มค้, อิก ตัก หน เกิด เป็น
คู่,อยู่กะ บ่า, ชั่ว ทน ชาตินี้ จน,ใจ แล้ว,จำ แด้ว ถ้า ข
๒ คำ โอด (ทูน ทูราย จะ ว่า ตัว อย่าง เดียว ชุน ก็ปลุก
ปล้ำ ขณะ นั้น หดง ประจันต์ กับ บ่าว ๒ คน ลง มาจาก
เหนือ ถาม ว่า ห้องนี้ แน่ หรือ กราก เข้า มา เห็น ผู้
ชาย กอด พวากั พัน บ่าว ก็ เคียง ใหญ่)

อม เมียส. ๑ (หดง) ไปให้ พัน,คน ตะย่า,อย่า
ทำพิศ หาไม่บอก,ไปดิศ, ตัว ผิด หนา ถึง กุ อยา,
มึง ร้าย, หดาย ส่วน น้ำ เชื้อ กุ ว่า,โดยดี,จง รีไป
(ชุน) ช้า ก็ อยา, แก ก็ อยา,ความ ร้ายแผ่ ตก กระแก.
เพราะ ตัว, เป็น ผัว ใหม่ นี้ หรือนี้หรือ,หดงประจันต์,ขึ้น
ตุค ใจ (หดง) ใคร หา ใคร (บ่าว) ชุน อัก,ชวาภิบาล

๔ คำ เจรจา (หดวงได้ ชุน ว่าจะไป แต่ขอพูด ก่อน
 หดวงโกรขเมียนัก ว่าชั่ว เมียก็ร้องให้ ว่าพูดไป
 ชุน ว่า ได้ บ่าว เลีย ก่อน หดวง ว่าจะทำร้าย ฤไม่
 กตัญ คอก เรียก บิน ๕ นัด มา ไว้ ได้ บ่าว ไป คอยข้าง
 นอก เดือนพูด ไป จะได้ ไป ดู เมีย ขอรับ มือ ให้
 ส้มรัก ชุน ก็ เต่า เรือง แค้น จัน รับ เมีย ไม่ ไป
 กตัญ จะฆ่าตัว หดวง ตก คตัญ เลี้ยง คือ ๆ ว่า แม่พว
 รัก ฌม ไม่ ไป คอก)

คณาณ แปลง ๑ (ชุน) พวา ๆ, ถาพวา, ตะ หนา
 น้อย เขิญ วา ครอบ, หดวง ประจันต์, มั่น สมนาน (พวา
 ร้องให้ ทูบ ออก ชก หัว) (ชุน) ท่าน หดวง โปรต, อุปถัม
 ให้ ตำราญ รับประทาน, อะไยยะโทษ, โปรต ระวัง อย่า
 ให้ วา, ฆ่า ตัว, กตัญ จะ ตาย ด้วย มั่น หมาย, รัก ฌม,

ชูโชค

๒๘

ไม่ล้ม หวัง ต้อง เสีย ตัว,ชั่วชาติ,เพราะพลาด พลัง
ณ ลุด ตั้ง,เวชหลง,หึง หวงโย ๗ & คำเจรจา (หลวง
ว่าชอบใจๆ ชุนก็ ออกไปว่า เป็น ห่วง ออก หอย แด่ คุพวา
น้ำ คาคก พอ ออก ประตุ บ่าจัน ไว้ หลวง บอก
ให้ ปล่อยจึ่ง ปล่อย)

ดวง พระธาตุ คัด ๑ (หลวง) มา พวา,มากับพี่,
เดี่ยว นเถอะ อ้ายลุงม่า,บ่าเถอะ,เสอะใหญ่ ไม่ พัก
บ้าน,พระสถาน,ร่าคาญใจ อย่า ร้องไห้, แถ้วก็ แถ้ว,
ไม่ แพ้ว พาด (พวา) ขอพระคุณ,กรรณา,หนาท่านหลวง
อย่า เป็น ห่วง,ไม่ เห็น,เปน แก่น สาร วา เสีย ตัว,ชั่ว
รทม, เพราะ ชุม ชาน เชื้อ ลุง ม่า,สาขาว,บอก บ่า คาย
บ่า ยง อยู่,ลุด จะ อยู่,กับ ชู้ผัว อยู่ กระบ่า, พวา กตัว,
จะ เสีย หาย วา ขอตา,หา หลุม,ชุ่ม สบาย (หลวง)

พูด รุน วน, ไป เกอะ หน้า, ข้าง บ่อย การ ๗ ๖ คำ เจรจา (ปลดบ
จะ ถูก ค้าง ก็ บ่อย บัด ร้อง ให้ ชู้ ก็ ไม่ ถัด อด ก็ ค่อย
จะ ผูก คอ ตาย ท่าน หลวง ก็ ยุติ ได้ โท โษ หนัก เข้า
เลย ว่า มารยา มาก นึก เรียก บ่าว มา ชุ่ม พวาชก
กับ ค่อย (เค บ่าว)

ทาง เหลือง ๑ (ถูก คู้) หลวง ประจักษ์, ถิ่น โกรธ,
โคต มา ชู้ ชัก บิน ชู, ตรง พว, ทำ งุ่น งำน (หลวง)
ไม่ ไป จริ่ง, ยิง ทดก, ตาย ตัก ดาน (พว) เจริญ เกิด ท่าน,
เจ้า ประคุณ, กรุณา (ถูก คู้) ไม่ ยิง จริ่ง, ยิง ทำ, ทำ ทำ ชู
บ่าว ตาก ถู, พว วน, กับ ผว ท่าน หลวง ถือ, บิน ตั้ง,
ตรง พว เจ้า โคต คว้า, บิน ผัว, ยิง ตัว ตาย ๗ ๔ คำ
โศก (ร้อง พี่ บ่า ลา ณะ หนวย บัง ตาย ต่าง ตกใจ
ตัก ตั้ง ค้าง)

ชูโชค

๓๓

ชุดที่ ๔

(หงส์ดา) ฉากใน ตึก หอ นั้ พระยา มัณฑุร คั
ถคร มี เจ้าคุณ กำตง นั้ เอ เต ชุน นาง และ ทนาย ๒-๓
คน อยู่ ด้วย กำลังคิด ออก กาศ ะ การ แต่ง งาน บุตร
โอย เศวร์ ๑ (ลูก คู) พระยา มัณฑุร, สกต โต,
ย โค่ สูง ทว พย พยง, จง ทว, ให้ ดี หดา ย ออก หอ
นั้, วา โส, โว สบาย ชุน นาง นาย, ขอ รม ฌม, นิ ยม
ยอม ทำน ะ การ, งาน วิวาท, วิชา สวาคี ะ ออก
กาศ, เญย ใหญ่, มิ ไซ่ ย่อม เจ้า ชุน นาง, ตาง ชว ย, เออ
อวย พร้อม ทนาย ต้อม, พุดจา, ฌกษา การ ๒ ๔ คำ
เจรจา (ะการ ชุน นาง ทนาย ยอ ตพัต คุย โผง ะ ทำ ให้
หรุ หรา อย่าง สมนัยใหม่ ขณะ นั้น ทนาย เข้า มา เรี้ยน ว่า
ทำน ชุน อักขราภิบาล มา ตางตุก เจ้าคุณ ออกไป รม

จูงมาเห็น หน้า เกรำกั ดั่งไฉย ให้ทนาย ไป เชิญ คุณ
 เถลย ออกมา รับ รอง ขุนก็พูด ชื่น ๆ เจ้า คุณ ว่า
 มี ธุระ อะไร หรือ ว่า มี ครั้น ชัก ก็ กระ ชิบ ว่า ยาก
 กราบ ท้าว ส่อง คอ ส่อง เจ้าคุณ เถลยขอโทษได้ ขุน
 นาง และ ทนายไป หมด เดือน ให้พูด ก็ ว่า ยาก กราบ
 ท้าว ส่อง คอ ส่อง เจ้าคุณ ได้ เถลย เข้า ไป ขุน ลง
 ชุบ กราบ ท้าว)

นาค เกี่ยว ๑ (ขุน) ผม ไม่ผิด, ก็ เหมือน ผิด,
 ชั้ว คิด ถ้าง ๑ ขอ วิวาท, ขุน เถลย, หดง เถลย พดำน
 นึก เมีย เก่า, เขา ตาย, หาย มา นาน บัดนี้ พาน, พนม, ๑
 ชั้ว พว (พระยา) จะ บอก เด็ก, ถูก พว, หา ได้ ค้าง อยู่
 ก็น กับ, เมีย ร้าง, งั้น ฤ หา (ขุน) เขา มี ผัว, เสีย ตัว, แล้ว
 ชั้ว ช้า สุด แต่ ไป รด, กรุณา, ไม่ ว่าไร (พระยา) ถ้า

ชูโชค

๓๓

ท่านขุน, มุ่น ต้มก, รักเจตย ข้าได้เอ๋ย, ยกขึ้น, คั้น
ไม่ไหว แล้วแต่เจ้า, กับเขา, จะเต็มใจ เอียนั้นใคร,
บอกแม่หนู, มาในที่ ๒ & คำ เจรจา (เจตยไม่รู้มาเจ้าคุณ
ก็บอกตามเรื่อง และให้ท่านขุนเล่าเรื่อง เจตยฟัง
หน้าตา คดอๆ พอจบ คุณพ่อกถามว่าไง ก็ร้องไห้
โฮรี เข้าห้อง ต่างข้างนั้น)

มิด ม่าน

ชุดที่ ๕

(ชุดาพน) ฉากใน ตึก ขุนอักษราภิบาล อย่างชุด

ที่ ๒ ตัวละคร มีท่านขุนนั่งเศร้า

มอญ แปลง ๑ (ขุน) กรรรม หน้าหนา, พวพี่,
ก็มีผิว ไม่ยอมตัว, ยอมกลั้ว, อยู่กับพี่ คุณเจตย,

พัง เข่ย,เตยโคก เจ้าคุณ บิดา,ทำดี,กิน กระทบ แม่
 บำรุง,คู่ พว,อุรา แห่ง ไม่ ยาก แต่ง, งาน การ,
 งุ่น งำน คัด ก็ ดี ดอก,บอก เด็ก, เพิก เลี้ย ครั้ง นี้ คา
 รา,คา ชัง,หวงจอมแวม ๗ & คำ เจรจา (บ่าว มาบอก
 ว่า อ้าย ตา บ้า ยาย บ้า มา อีก แล้ว บอก ให้ บอก เจ้า
 มา ตา เพก ยาย แว้ง วาง บัง ทำ ทำ ชู้ เข้า มา นัง)
 เจ้า เซน ๑ (เพก) พอ เรือ เม็ด,เซ ถึง, ก็ ดึง มา
 ว่า ใจ บ้า,ว่า ใจ ด่า,อย่า อ้อม แอ้ม (ยาย) ร้อย ห้าสิบ,
 ชั่ง นะ หนา,ที่ บา แยม ยาก ขอ แถม,ช้อ เพ็ชร,เม็ด
 โต ๆ (ซุน) ไม่ ให้ ไม่ ให้,ขอ ะไร,ร่ำ ไป โดภ คิด จะ
 โถม,เอา คบั้น,ชื้อ โธ (เพก) มึง ไม่ ให้,ก็ ไม่ ทุ กษ์,รุก
 พา โธ ทำ โย โธ,ไหน ว่า,จะ อารี ๗ & คำ เจรจา (ต่าง
 คำ บ้า ได้ แก่ ชู้ จะ พา พว ไป พ้อง พระ ยาม ัน ทุร ชุน ยุ

ว่าไปเถิด เงินข้าให้ห้าสิบซึ่ง ไม่คิดบุญคุณ เพก
ทำคืนว่า ขาด ๒ ซึ่ง แล้วจะ ไป ขอ ท่าน พระยารัตน
บุร มาใช้ ชุน ก็ ว่า ตามใจ ทำ จะ ไป แล้ว หวด มา
ปลอบ ว่า สงสาร จะ เสีย ช้อน วอน ให้ สงสาร พวาก็
ว่า ไม่สงสาร ขอเงินคืนก็ไม่ให้ชุนจะ ไป อีก พอ
บ่าว มาบอก ว่า หลวงประจันต์ มา ก็ ให้พาเข้ามา คายาย
ถามว่า ใคร มา ชุน ก็ ไม่บอก พอ คายาย เห็น
หลวงประจันต์ เข้า มา ยาย ตกใจ ตาพุกให้ ไป เสีย ยาย
ถึง โศกเข้าดุจ ต้องให้บ่าว ก็น)

อกโครง ๑ (หลวง) เฮ้ยลุงบ่าว,แม่พว,บ่าวจริงๆ
แย่ง บ่น ซึ่ง,ยิง กาย,ตาย คำที่ (ยาย ถ่ม ตา คอ ตก ชุน
สิ้น) ขอ ท่าน ชุน,กรุณา, การ ครวนี้ ร้าย เพราะอี่,
แว้ง บ่าว,อ้าย ตาสูง ๒ ๒ คำ (คายาย ว่า ใจ ถึงได้ตาย

ขุน แด่หลวง ต่าง เล่า ตา ยาย เลี้ย ใจ อ้วน วอน
ชช เงิน เดียง ชีพ ดัก ๑๐ ชั่ง ไม่ให้ กักรอ)

ไทย น้อย ๑ (เพก) ถึง ฎไม่, ได้ อะไร, อ้าย ตฤ
เนร คุณ, ฎ ขอ, ถ่อ ให้ ย่ง ฎ อะไร, ฎ จะ ไช, ดัน ได้ พง
ให้ นุ่ง ถุง, ส้ม น้ำ หน้า, บำ ให้ ม้วย ๒ คำ เจรจา (งก ๆ
จะ ไป พอ บ่าว มา บอก ว่า เจ้า คุณ บ้าน คัก มา ขุน ออก
ไป รับ ตา ยาย เข้า ไป กราบ ทาน ตก ใจ เฉลย เดียง
ไป อยู่ ข้าง ขุน เจ้า คุณ ทาน ว่า บ้า อะไร ขุน ว่า นี่ และ
ตา ถุง บ้า ยาย แวง ยู ใหญ่ เรือง หลาน พว เจ้า คุณ
ถาม หลวง ประจันต์ มา ทำ ไม่ ก็ เลย เล่า เรือง ตลอด ขณะ
นั้น พอ ดำระวัด พดตระเวร เข้า มา ตา ยาย ตก ใจ
ขุน ทาน ชุระ อะไร)

ตะโนะ ๑ (ดำระวัด) ผม ได้ รับ, ตฤ นารายณ์,
หมาย รับ รุด จาก สมุท, ะปการ, เป็น การ ด่วน จับ

เถาเพก, ยาย แฉ่ง, แก่ถึง อำยวน ถัด เค็กหัดวน, ปาก น้ำ,
ปล้ำ เขา ไป ถอด เขา ของ, แต่ง คัว, ชั่ว นำ เก็ก หัก
คอเด็ก, หมกโคตน, ทโมนใหญ่ ได้ ของ กลาง, มั่นคำ,
จำ นำ ไว้ เขาว่า ไล่ดี, มา ใน. บ้าน ได้ ทำว. ๕ คำ
เจรจา (เจ้าคุณ ว่านี่ๆ เขาก็ ผูก มือ จะ ตกไป)
ทอง ย่อน ๑ (พระยา) ใจ เดดย, เข้อย ชี้, ที่บอก
พ่อ ไม่ มี ช้อ, ควร ขาม, ถึง ความ ฉาว ยิ่ง ชูโชค, ชู
ขวัญ, ดั้น วัน ยาว ขอ บอก กล่าว, ออก หน้า, ข้า ไม่ อาย
คัว เจ้า ชุน, อักขรา, ชาย ชาตรี เป็น คน ตี, มี คักดี, ต้มค
หมาย ขอ ถูก ข้า, มา เป็น คู่, อยู่ ด้บาย เดียวนี้ ฝ่าย,
เดดย ประ นอม, ยิน ยอม เขย ๗ ๕ คำ เจรจา (ชุน กับ
เดดย คำ นับ เจ้าคุณ)

ปิด ม่าน จบ เรื่อง

ศัภมัตตุ

